

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTTO:

„ Jaro, léto, podzim, zima - v naší školce je vždy prima “

ZŠ a MŠ Nerudova 9
České Budějovice
Pracoviště MŠ K. Šatala 17
370 10 České Budějovice

Projednáno na pedagogické radě 30. 8. 2017
Platnost od 1. 9. 2017

.....
Mgr. Zbyněk Trmal
ředitel školy

Číslo jednací: 860 / 17

Obsah dokumentu

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

3. Podmínky pro vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

3.2. Životospráva

3.3. Psychosociální podmínky

3.3.1 Vzdělávání dětí od 2 let

3.3.2 Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

3.3.3 Nadané a talentované děti

3.4. Organizace chodu

3.5. Řízení mateřské školy

3.6. Personální zajištění

3.7. Spoluúčast rodičů, spolupráce s ostatními organizacemi

4. Organizace vzdělávání

5. Charakteristika vzdělávacího programu

6. Vzdělávací obsah

7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje o MŠ

Název školy: Základní škola a Mateřská škola,
Nerudova 9,
České Budějovice
IČO 62537784

Mgr. Zbyněk Trmal – ředitel školy

tel. 387 319 243

pracoviště MŠ – K.Šatala 17, České Budějovice
Jana Veberová – vedoucí učitelka - tel. 601 554 227

Zřizovatel: Statutární město České Budějovice

Charakter MŠ: Trojtřídní mateřská škola s celodenním provozem

Stanovená kapacita: 140 dětí

Provozní doba: 6:00 - 16:30 hod.

Využití zařízení pro jiné aktivity: Není

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola je umístěna na okraji Českých Budějovic v městské části Nemanice v pěkném prostředí mimo průmyslovou část města. Součástí je i velký venkovní areál využívaný na venkovní hry a zábavu. MŠ je tvořena čtyřmi budovami pavilónového typu.

Od 1. 9. přibily v nové patrové budově dvě třídy. Tím se zvýšil počet z původních 3 na současných 5 tříd.

V původní zástavbě má každá třída hernu, ložnici, šatnu, sociální zařízení, kuchyňku a terasu, ve třetím pavilónu je navíc zařízená tělocvična.

V nové patrové budově nejsou samostatné ložnice; v přízemí se nachází prostorná krytá terasa se sociálním zařízením. Dále v 1. patře se místo terasy zařídila výtvarná třída se zázemím.

Nedílnou součástí MŠ je školní zahrada, kde byly při výstavbě instalovány další hrací prvky, lavičky, pítka, mlhoviště a pískoviště s dřevěnou pergolou.

V hospodářském pavilónu je školní kuchyně, sklady a kancelář.

Od 1.9. 2005 je MŠ součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola, Nerudova 9, České Budějovice. Ředitelem celého subjektu je Mgr. Zbyněk Trmal.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Všechny třídy mateřské školy jsou prostorné, děti mají možnost výběru z dostatečného množství hraček, které jsou umístěny tak, aby si je mohly samostatně brát. Vybavení pomůcek, náčiní, materiálů potřebným k vyrábění a doplňků odpovídá počtu dětí a je doplňováno a obměňováno. Děti se podílejí na úpravě a výzdobě mateřské školky, jejich práce jsou přístupné rodičům. Mateřská škola je obklopena velkou zahradou, která je využívána celoročně. Jsou zde pískoviště, herní prvky, kopec na bobování a na letní měsíce bazén – brouzdaliště, mlhoviště.

Záměr:

- doplňovat pomůcky:
 - pro rozvíjení pohybové dovednosti
 - pro smyslové vnímání
 - pro podněcování dětí k vlastnímu objevování a experimentování
- zastínění zahrady – výsadba nových stromů

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů a norem. Do jídelníčku jsou zařazovány nové receptury řídicí se zásadami zdravé výživy. Školní kuchyně respektuje a vychází vstřícně při nutnosti dietní přípravy jídla. Děti nejsou do jídla nuceny – stačí ochutnat a postupně se seznamovat s méně známými pokrmy. Jsou vedeny k samostatnosti při stolování. Mezi jednotlivými jídly je dodržován tříhodinový interval. Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dětí v MŠ – ovocné a bylinné čaje, voda a mléčné nápoje.

Dětem je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizované činnosti v průběhu dne přizpůsobit jejich potřebám. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku. Všechny pracovnice respektují individuální potřeby dětí.

Nově příchozí děti, ale i rodiče, mají možnost se postupně seznamovat s prostředím MŠ – krátkodobé pobyty dětí v kolektivu.

Zdravotní péče:

- Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé.
- Učitelka nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze při dlouhodobém užívání na žádost dětského lékaře a po konzultaci s vedoucí učitelkou.
- Při náhlém onemocnění dětí či úrazu dítěte, učitelka zajistí potřebnou péči a okamžitě informuje rodiče.

Záměr:

- Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.
- Ve spolupráci se ŠJ pracovat na pestrosti skladby jídelníčku (strava s větším obsahem vlákniny, menším obsahem cukru...)
- Poskytovat dětem dostatek prostoru pro pobyt venku.

- Vytvářet preventivní opatření týkající se úrazů, dopravní výchovy, protidrogové prevence, prevence patologických jevů.

3.3 Psychosociální podmínky

Jsou respektovány individuální a věkové zvláštnosti dětí. Usilujeme o to, aby se děti v prostředí MŠ cítily spokojeně a bezpečně. Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti a stejné povinnosti. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování – vytvoření kolektivu kamarádů, ve kterém převažuje tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc a zdvořilé jednání. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolních dětí a jejich potřebám, podporujeme děti v samostatných pokusech, pozitivně hodnotíme pochvalou.

Záměr:

- Vytvářet podmínky pro vzájemná setkání s rodiči.
- Vytvářet pozitivní klima školy.
- Vést děti k osvojování základních pravidel chování, elementárních lidských hodnot a mezilidských vztahů.

3.3.1 Podmínky vzdělávání dětí od 2 let věku

První týdny docházky do MŠ jsou především o adaptaci na nové prostředí a na režim, který pobyt v mateřské škole přináší. Pro příchod dětí nemáme stanovenou pevnou hodinu, rodiče si mohou po domluvě s učitelkou, příchod dítěte upravit dle vlastní pracovní doby a povinností. Největší prostor je věnován hře. Pro pobyt venku využíváme hlavně školní zahradu, v případě vycházky volíme klidné ulice v okolí MŠ, vytváříme si jednoduchá pravidla bezpečného chování. Učitelky se v přímé pedagogické činnosti překrývají 3 hodiny denně, zároveň je zde dopoledne i provozní pracovnice, která podle potřeby pomáhá s dětmi.

3.3.2 Podmínky vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Snahou pedagogů u dětí se speciálně vzdělávacími potřebami je vytváření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti, k učení, ke komunikaci s ostatními a pomoci tak dítěti, aby dosáhlo v mezích svých možností co největší samostatnosti. Při vzdělávání těchto dětí se pedagogičtí zaměstnanci školy opírají o podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně, která slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte, vytváří třídní učitelé, popřípadě ve spolupráci s ostatními pedagogy školy. Prvním prostředkem podpory tohoto stupně je individualizovaná pomoc učitele (přímá podpora dítěte při vzdělávacím procesu). Pokud přímá podpora pedagoga nepostačuje, vytvoří třídní učitelky plán pedagogické podpory. Důležitou součástí je spolupráce se zákonnými zástupci dítěte.

Na základně pozorování dítěte při spontánních a řízených činnostech pedagogové vyhodnocují účinnost podpůrného opatření. Interval vyhodnocení může být velmi rozdílný – od několika týdnů až po celý školní rok. V případě zjištění, že obtíže dítěte jsou natolik závažné, že podpůrné opatření prvního stupně nepostačuje, požádá pedagog zákonné zástupce o návštěvu školského poradenského zařízení, kde je dítě vyšetřeno. Jsou zde posouzeny jeho obtíže a navrženy další speciální vzdělávací potřeby.

Podpůrné opatření druhého až pátého stupně uplatňuje škola vždy jen na základě doporučení školského poradenského centra, v jeho spolupráci zajišťuje pedagog zpracování individuálního vzdělávacího plánu a jeho následné provádění.

Vzdělávání tohoto dítěte vyžaduje využití podpůrných opatření v celé škále od úprav organizačního zajištění (s učitelem pracuje současně asistent pedagoga) přes využití specifických metod a přístupů, úpravu obsahu vzdělávání a hodnocení. Uplatňuje se metodika strukturovaného učení, která byla vytvořena především pro děti s autismem a dalšími vývojovými poruchami a komunikačními handicapy.

Při uplatňování principu strukturovaného učení se řídíme základním pravidlem a to nastavením systému práce zleva doprava a shora dolů. Princip individualizace zajišťuje poznání potřeb konkrétního dítěte, individuální volbu metod a postupů při vzdělávání a řešení jeho problémů. Strukturalizace členění zajistí každému dítěti určité jistoty a neměnnost, která mu umožní vykonávat každodenní činnosti. Při vzdělávání dítěte s PAS je důležité mít připravený plán dne, dítěti tento program prostřednictvím vizualizovaného denního režimu sdělit a postupně s ním naplánované činnosti plnit. Součástí dennodenní práce je nácvik komunikace, sociálního chování a sebeobsluhy.

3.3.3 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Děti jsou vzdělávány společně s ostatními. Pedagog respektuje jejich nadání a dále jej rozvíjí formou individuálního přístupu a zadáváním náročnějších úkolů z oblasti nadání. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Vzdělávání dítěte se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu mateřské školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonných zástupců.

Cílem snažení celého kolektivu pracovníků MŠ je radostné prožívání dne a zároveň co nejkvalitnější vzdělávání dětí v rámci jejich konkrétních možností.

3.4 Organizace denního provozu

Provoz školy je od 6,00 hod. do 16,30 hod. Ráno děti přecházejí na své třídy v 7 hod. a odpoledne se od 15,45 hodin opět spojují na jednu třídu. Po vzájemné dohodě mají rodiče možnost přivádět své děti do MŠ podle svých potřeb - nástup uváděn do 8,30 hod.

Děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, mají rozsah povinné doby vzdělávání stanoven od 8 do 12 hod.

Učitelky poskytují dostatek prostoru, času a podnětného prostředí pro spontánní činnosti a hru dětí. Vychází přitom z přirozených potřeb a zájmů dítěte. Hra je hlavní činností dítěte a má zároveň význam pro jeho sebezvíjející učení. V této chvíli mohou učitelky nejefektivněji využít individuální přístup k dítěti. Hra probíhá během ranního scházení dětí, při pobytu venku a při odpoledních zájmových činnostech.

Řízená činnost se prolíná celým dnem a je plánována učitelkou - má stanovený cíl a prostředky a je doplněna a rozvíjena spontánními reakcemi dětí. Samozřejmě vychází z potřeb a zájmů dětí. Rozvíjí celou osobnost dítěte a umožňuje dítěti vytvářet si reálný obraz světa. Důraz je kladen na prožitkové učení, tj. učení zkušeností a prožitkem. Důležitou součástí dne jsou tělovýchovné chvílky, které zajišťují celkové protažení těla a procvičení dechového aparátu.

Pobyt venku probíhá dopoledne i odpoledne (podle počasí). Využíváme školní zahradu, která je vhodným a bezpečným místem k dostatečnému pohybovému vyžití a volné spontánní hře. V letních měsících využíváme bazén, v zimě kopec na bobování. Vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí poskytují dětem další poznatky o přírodě a dění kolem nás.

Pro optimální tělesnou pohodu zajišťujeme dětem po obědě relaxaci a klid. Pro menší děti je většinou odpolední spánek ještě stále nezbytnou součástí dne. Polední klid je kromě odpočinku věnován čtení pohádek, poezie a poslechu zpěvu a relaxační hudby. Mladším dětem je dovoleno vzít si s sebou na lehátko vhodnou hračku přinesenou z domova (zejména v době adaptace na nové prostředí mateřské školy).

I odpolední činnosti jsou zaměřeny na individuální práci s dětmi, které podněcujeme k vlastní aktivitě a experimentování. Dle počasí se využívá pobyt dětí na školní zahradě.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřskou školu řídí ředitel právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Nerudova 9, České Budějovice, vedením školy je pověřena vedoucí učitelka. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomoci a kde je respektován jejich názor. Zaměstnanci tvoří tým a zvou ke spolupráci i rodiče. Vedení školy dbá na vytváření prostředí vzájemné důvěry, otevřenosti a přátelství. Vedoucí učitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

3.6 Personální zajištění

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. V mateřské škole pracuje 6 plně kvalifikovaných učitelek, 1 asistent pedagoga, 3 provozní pracovníce a 3 pracovníce školní kuchyně. Pedagogové se dále vzdělávají a ke vzdělávání se snaží přistupovat aktivně. Rozvrh přímé pedagogické práce učitelek je řešen tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče i bezpečnost dětí. Spolupráce pedagogů funguje na základě společně vytvořených pravidel. Další vzdělávání pedagogů probíhá podle aktuální nabídky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.

Při každém kontaktu informujeme rodiče o problémech, ale hlavně o úspěších dítěte, pokud mají rodiče zájem, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.

Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů – tvořivé dílny, besídky, rozloučení se školním rokem, exkurze na některá pracoviště rodičů, hrací dopoledne.

3.8 Spolupráce MŠ

Spolupracujeme se základní školou – návštěva před zápisem a s knihovnou. Chodíme na vzdělávací a poznávací programy do planetária, účastníme se akcí pořádaných záchrannými sbory. Využíváme aktuální nabídky na programy, exkurze, výstavy a akce v průběhu celého školního roku.

4. Organizace vzdělávání

Přijímací řízení:

- Zápis dětí do mateřské školy na následující rok probíhá od 2. 5 do 16. 5 , z tohoto období vybraný termín je jednotný pro všechny mateřské školy zřizované Statutárním městem České Budějovice.
- Termín zápisu a kritéria pro přijetí dítěte do mateřské školy jsou zveřejněny způsobem v místě obvyklým (médiu, poutače v areálu MŠ na viditelném místě), Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu roku - pokud není kapacita školy naplněna.
- Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti rodičů ředitel školy. Elektronickou „Žádost pro přijetí dítěte do mateřské školy“ si mohou rodiče vygenerovat na internetové adrese <http://zapismscb.c-budejovice.cz>. Zároveň je možné si ji nechat vygenerovat v určený den na Magistrátu města Č.Budějovice nebo v mateřské škole. Vyplněnou ji rodiče odevzdají v době zápisu spolu s potvrzením od lékaře.
- Po ukončení zápisu obdrží rodiče rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ.
- Po obdržení rozhodnutí o přijetí se rodiče dostaví do mateřské školy a domluví si průběh adaptace a konkrétní nástupní termín dítěte.
- Od 1. 9. 2017 je předškolní vzdělávání povinné pro děti, které do 31. 8. dosáhnou věku pěti let a pro děti s odkladem školní docházky v rozsahu čtyř souvislých hodin denně – ředitelem školy je tato doba stanovena od 8 do 12 hodin denně.

Vzdělávání dětí je uskutečňováno v průběhu celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole vyskytnou, jak v spontánních, tak v řízených aktivitách. Upřednostňujeme zejména ty formy vzdělávání, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, aktivní účasti dítěte, prožitkovém učení a hře. Dbáme na to, aby byl vyvážen poměr spontánních a řízených aktivit. Vycházíme ze zájmu, hravosti, dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Vzdělávání ve všech třídách je zaměřeno na výchovu ke zdravému životnímu stylu. Pedagogové na třídách se překrývají minimálně 2,5 hodiny denně.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

Průběžné vzdělávací cíle souvisí s každodenními činnostmi, příležitostmi a situacemi v mateřské škole. Týkají se oblastí práva dětí, socializace, sebeobsluhy, hygieny, sebepojetí, citů, vůle ...

- rozvoj duševní pohody dítěte a jeho psychické zdatnosti
- podporovat zdravý růst a vývoj dítěte
- získávat zdravou sebedůvěru
- rozvíjet schopnost dětí přizpůsobovat se, reagovat na změny, vyrovnat se s nimi
- rozvíjet řeč a myšlení dětí
- rozvíjet schopnost komunikovat a spolupracovat
- rozvíjet estetické vnímání
- motivovat děti k aktivnímu poznávání
- vytvářet základy pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí
- rozvíjet poznání sebe sama, vlastních zájmů a možností
- posilovat u dětí vědomí, že jsou si rovny, že mají stejná práva a povinnosti

- vést děti k poznání, že se mohou svobodně rozhodovat, ale odpovídají za svá rozhodnutí

Činnost vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům:

- rozvoj sebeobslužné činnosti, hygienické návyky
- návyky zdravého životního stylu
- vlídné prostředí, citlivá komunikace
- činnosti spojené s pohodou, radostí
- oceňování snahy dítěte a jeho úsilí, dosažení úspěchu
- samostatné vyjadřování, rozhodování, sebehodnocení
- hry vyžadující sebeovládání a vytrvalost
- námětové hry
- pohádky
- pozitivní příklad chování v kolektivu
- sociální a interaktivní hry
- společenské hry ve dvojicích, skupinách
- vážit si hodnot lidské práce
- příprava oslav a zábav

Pedagogické zásady naší práce:

- Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami.
- Uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
- Snažíme se nacházet kladné stránky dítěte, vyzdvihujeme pozitivní stránky, dostatečně chválíme.
- Vědomosti a dovednosti předáváme dítěti prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte (hry, projekty, dramatizace).
- Vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důslední při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dítěte.
- Dáváme dítěti možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit vlastní názor, obhájit se.
- Soustavně a cíleně se vzděláváme, rozvíjíme pedagogické dovednosti a komunikační schopnosti.
- Při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při kterých je zapojeno hned více smyslů najednou. Využíváme touhy dítěte po poznání a chuti zúčastnit se zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace.
- Zapamatujeme si 10% toho co slyšíme, 15% toho co vidíme, 20% toho co současně vidíme i slyšíme, 40% toho o čem diskutujeme, 80% toho co přímo zažijeme a 90% z toho co se pokoušíme naučit druhé. Tento poznatek nás vede k volbě optimálních metod a činností s dětmi.

Konkrétní vzdělávací cíle je třeba plánovat, uspořádat, strukturovat. Cíle, kterými je realizována vzdělávací činnost „učení“ v mateřské škole jsou součástí každé z pěti oblastí RVP a to je pohyb, řeč, myšlení, estetika, činnosti.

„ Jaro, léto, podzim, zima – v naší školce je vždy prima“

Ve středu zájmu stojí dítě a jeho prožitky. Hlavními prostředky vzdělávání jsou činnosti a vzory. Dítě si odnáší z MŠ kompetence, ne splněné úkoly. Vzdělávání dítěte není v řízených činnostech, ale ve všem, co se v mateřské škole děje. Vzdělávání musí být pro dítě činností přirozenou a pro pedagoga cílevědomou.

Oblasti předškolního vzdělávání:

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**

1. DÍTĚ A JEHO TĚLO

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit dítě sebeobslužným dovednostem a vést k zdravým životním návykům a postojům.

Specifické vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace pohybu, pohyblivosti, dýchání apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v psychologické oblasti je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři "podoblasti":

- **Jazyk a řeč**

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj

zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

- **Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie**

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- **sebepojetí, city a vůle**

Specifické vzdělávací cíle:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání,
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Specifické vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem,
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. DÍTĚ A SPOLEČNOST

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ve třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

5. DÍTĚ A SVĚT

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí (počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu) a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Cílem naší mateřské školy je všestranná výchova dětí se zaměřením na sociální a emotivní potřeby každé věkové skupiny, vytváření návyků zdravého životního stylu,

rozvoj estetického citění, podporování zájmu dětí o přírodu a její ochranu. Rozšiřování a prohlubování spolupráce s rodinou a veřejností.

Péče o zdravý životní styl:

- plavecký výcvik nejstarších dětí
- cvičení v MŠ – Zumba
- cvičení ve Fight Clubu
- v letních měsících otužování dětí – využití brouzdaliště
- zdravá strava – spolupráce se školní jídelnou
- cvičení na zahradě
- chůze na delší vzdálenost
- podporování pohybové aktivity dětí při pobytu venku
- přiměřené oblékání

Rozvoj estetického citění:

- návštěvy divadelních představení
- Alšova jihočeská galerie – Wortnerův dům
- návštěvy Jihočeského muzea, tradice, zvyky
- koncerty a hudební pořady
- účast dětí na výtvarných soutěžích
- výlety po okolí, Třeboň, Český Krumlov, Týn nad Vltavou
- výzdoba prostor mateřské školy
- prohlídka Státního zámku Hluboká nad Vltavou
- účast na přípravách oslav v MŠ

Zájem o přírodu a její ochranu:

- ekologické pořady
- spolupráce s pracovníky ZOO, návštěva zvířátek v MŠ, besedy
- sběr ovoce a péče o školní zahradu
- vycházky a výlety po okolí
- péče o ptáčky v zimě, krmení vodního ptactva
- pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- úklid v okolí mateřské školy

Spolupráce s rodinou a veřejností:

- předvánoční tvořivost – vánoční posezení s rodiči a dětmi
- oslavy dne matek
- oslavy MDD
- karneval, výlety
- besídky pro rodiče
- zapojení rodičů do kulturních akcí
- rozloučení se školním rokem a budoucími prvňáčky
- exkurze na některá pracoviště rodičů
- společný úklid zahrady
- odpoledne s rodiči – společné hraní

- třídní schůzka, individuální pohovory

6. Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávání vychází z přirozeného kontextu života – čtyř ročních období.

Podzim

Charakteristika integrovaného bloku:

Naší hlavní snahou v tomto období bude vytvořit dětem příjemné a kamarádké prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a bezpečně. Budeme se snažit děti zaujmout tak, aby pobyt v mateřské škole byl pro ně radostný, plný nových podnětů, zážitků a her. Podzimní blok úzce souvisí s přírodou a protože k ní máme velice blízko, nabízí se nám možnost přímého pozorování změn v podzimní přírodě. Budeme se zabývat barvami, tvary listů, plodů a darů přírody, sklizní ovoce a zeleniny, výlovem rybníků, zvířaty a jejich ukládáním se k zimnímu spánku.

Cíle a záměry:

- Seznámit děti s prostředím mateřské školy, naučit se v těchto prostorách pohybovat
- Osvojovat si zásady společného soužití, komunikace a spolu s dětmi vytvořit společná pravidla vzájemných vztahů
- Vést děti k vzájemné spolupráci, respektování jeden druhého, k samostatnému rozhodování a odpovědnosti, ohleduplnosti, k vědomí, že každý tu má svoje práva a povinnosti
- Pěstovat hygienické dovednosti a dbát na jejich upevnování
- Podpořit rozvoj tvořivosti a fantazie ,vyjádřit své pocity a nálady řečovými a jinými činnostmi
- Vytvářet kladný vztah k přírodě, rozvíjet pocit sounáležitosti s ní a učit se ji chránit
- Vnímat krásu podzimních barev
- Rozvíjet pracovní zručnosti s přírodním materiálem
- Poznávat ovoce a zeleninu a objevovat jejich význam pro zdraví člověka

Vzdělávací činnosti:

- Praktické seznámení s prostředím mateřské školy
- Aktivita podporující sblížení dětí a posilování kamarádkých vztahů
- Hry a činnosti, které navozují radostnou atmosféru ve třídě, vedou k ohleduplnosti ke druhému, ochotě se rozdělit, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Vycházky do přírody
- Praktické poznávání nejbližšího okolí
- Pozorování přírody v období babího léta
- Poznávání stromů listnatých a jehličnatých
- Praktické seznamování s některými druhy ptáků a lesní zvěře
- Pozorování práce v zahradách a na polích
- Divadelní představení
- Sběr přírodnin, tvoření a hry s nimi

- Zdolávání přírodních překážek v terénu
- Návěky básní a písní k tématu
- Vyprávění, rozhovory - zážitky a příběhy
- Námětové a společenské hry
- Ochutnávka ovoce a zeleniny

Naplňování vzdělávání v rovině kompetencí:

- rozvinout pohybové dovednosti se zaměřením na bezpečný pohyb ve třídě a zdokonalit v hravých a sportovních radovánkách uprostřed ostatních dětí
- vyjadřovat a ztvárňovat svou představivost, popř. prohloubit schopnosti v oblasti estetických činností
- naučit se vyjádřit své potřeby a zároveň cvičit vnímavost k potřebám druhých
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- pochopit, že svět má svůj řád i přes mnohou životní pestrost

Zima

Charakteristika integrovaného bloku:

Toto období je plné kouzelné atmosféry. Maximálně využijeme kouzelnou atmosféru období čertů a Mikuláše a adventního času k posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma rodina, oživení tradic a lidových zvyků, poslechu koled a tvoření dárečků. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví. Navštívíme ZŠ a podíváme se na svoje kamarády. Poslechneme si pohádky a na závěr tohoto bloku oslavíme Masopust. Vyrobíme společně masky, vyzdobíme třídy a pustíme se do karnevalového reje.

Cíle a záměry:

- Seznámit děti na základě prožitků s vánočními zvyky a tradicemi
- Využít zimních svátků k posílení důležitých morálních hodnot
- Rozvíjet řečové a jazykové schopnosti, posilovat kultivovaný projev dětí
- Podpořit rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, posílit citové vztahy ke svým nejbližším
- Vnímat krásu zimní přírody
- Vytvářet pozitivní přístup k počasí v jeho rozmanitosti
- Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí při hrách na sněhu, posilovat a otužovat tělesný rozvoj
- Vést děti k péči o své zdraví, uvědomění si vlastního těla
- Podněcovat představivost prostřednictvím pohádkových příběhů, rozvíjet fantazii, vyjadřování a řeč dítěte

Vzdělávací činnosti:

- Návštěva čerta a Mikuláše v mateřské škole – básně a písně pro Mikuláše
- Seznámení s vánočními tradicemi a zvyky
- Poslech příběhů s vánoční tematikou
- Vyzdobení třídy, vánoční úklid hraček
- Pečení vánočního cukroví
- Říkadla a básničky s vánoční tematikou, koledy
- Vánoční nadílka – objevování nových hraček pod stromečkem
- Pokusy se sněhem
- Sáňkování, bobování, klouzání, hry na sněhu a se sněhem

- Krmení ptáčků
- Hudební hrátky – hudebně a pohybově vyjádřit rozmary zimního počasí (zvonivý zvuk rampouchů, vánice ...)
- Námětové hry
- Návštěva základní školy před zápisem
- Poslech pohádek a příběhů podle výběru dětí a podle výběru učitelky
- Vyprávění pohádek podle obrázků
- Dramatizace jednoduchých pohádek
- Sluchové vnímání slov
- Rytmizace slov a sousloví
- Karneval, nápodoba pohádkových postav
- Divadelní představení

Naplňování vzdělávání v rovině kompetencí:

- seznamování se s novými výtvarnými technikami a s jejich propojováním, rozvoj jemné motoriky, větší důraz na kvalitnější provedení činnosti a její úspěšné dovedení k cíli
- využití fantazie a dětských představ ve všech oblastech osobního projevu
- rozvíjet vnímání pro hodnocení důsledků vlastního počínání
- uvědomit si, že děti v jiných zemích prožívají některé události stejně a jiné odlišně – základ pro multikulturní toleranci
- mít poznatky o zvycích a tradicích

Jaro

Charakteristika integrovaného bloku:

Zima se s námi loučí, je stále více sluníčka a prodlužuje se nám den. Příroda se probouzí a chystá pro nás spoustu kouzel – pod zbytky sněhu začíná nový život, první jarní květiny netrpělivě vystrkují listy a chlubí se svými květy, semínka se mění na rostliny, z pupenů na větvích raší nové listy a rozvíjí se poupata. Z vajíček se líhnou ptáčata, lesní pelíšky i dvory se hemží mláďaty, housenky se budou měnit na motýly, larvy na brouky. Jarní kouzla nás lákají ven.

Cíle a záměry:

- Rozvinout další poznatky a dovednosti v souvislosti s roční dobou
- Poznávat princip životního zrodu a koloběhu, všímat si nového života v jarní přírodě
- Posílit dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování
- Přenášet pohybové činnosti do přírody a tak přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí
- Prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, výtvarně zpracovat prožitky
- Zdokonalovat výslovnost a kultivovaný projev
- Poznávat naši planetu Zemi, získávat základní ekologické zkušenosti

Vzdělávací činnosti:

- pozorování přírody – typické jarní znaky – růst trávy, vůně květin, život včel, motýlů
- pozorování nového života v lese
- pokusy – klíčení semen

- péče o školní zahradu, truhlíky s květinami
- prohlížení knih, obrázků a encyklopedií
- jarní výzdoba
- písně, básně a tanečky motivované jarem
- výtvarné vyjádření prožitků
- smyslové hry, didaktické hry, konstruktivní činnosti
- pohybové hry k tématu
- barvení a zdobení kraslic
- příprava vystoupení ke Dni matek
- výroba dárků pro maminky
- námětové hry ze světa dospělých lidí a jejich práce
- tvořivé hry z písku
- dopravní hry

Naplnování vzdělávání v rovině kompetencí:

- vnímat význam péče o čistotu zdraví a životního prostředí
- učit se ovládat vlastní city a přizpůsobovat svoje chování okolí, uvědomovat si příjemné a nepříjemné emoční prožitky a projevovat, co cítím
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- seznámit se s některými důležitými hodnotami lidské společnosti klíčovými pro zachování života
- vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný

Léto

Charakteristika integrovaného bloku:

Během letních měsíců si užijeme volnosti a pohody letních dnů.

Většinu dne budeme trávit v přírodě a přitom si zopakujeme, co už všechno umíme.

Cíle a záměry:

- Shrnout poznatky získané v průběhu celého roku
- Pokračovat v poznávání přírody, pozorovat a popisovat jevy typické pro léto
- Vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (výtvarnými, pohybovými, řečovými)
- Prohlubovat poznatky z širšího světa

Vzdělávací činnosti:

- hry s pískem a vodou
- hry na průlezkách
- vycházky do lesa, sběr lesních plodů
- sestavování obrázků z přírodnin
- malování v přírodě
- opakování básní a písní
- námětové hry dle výběru dětí
- školní výlet
- rozloučení s předškoláky

Naplňování vzdělávání v rovině kompetencí:

- zachovávat správné držení těla, pravidla bezpečného pohybu i mimo prostory MŠ
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného, bezpečného soužití
- osvojení si věku přiměřené výslovnosti, ovládat tempo i intonaci řeči
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- vnímat, že svět je pestrý, zajímavý, ale má svůj řád

Vzdělávání dětí probíhá ve všech třídách formou integrovaných bloků, z nichž vycházejí týdenní nebo čtrnáctidenní projekty.

Hlavním smyslem Integrovaných bloků je individuální získávání kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů), nikoli plnění společných úkolů, tzn., že se dítě učí tím, co samo dělá, co si samo zkusí, v čem se aktivně uplatní. Učitelka postupuje podle předem promyšleného plánu a nabízí dětem řadu činností: **námětové, didaktické, smyslové a pohybové hry, estetické činnosti** - malování, kreslení, práce s netradičním materiálem, různé výtvarné techniky, modelování, četba pohádek, příběhu, recitace básní, dramatizace pohádek, maňáskové scénky, poslech a nácvičení písni a hudebních skladeb pro děti, dále poslech klasické hudby (např. Vltava, Let čmeláka apod.), seznamování s písněmi k svátkům a ročním obdobím, hry se zpěvem.

Pracovní činnosti – tvoření z přírodnin, z různých materiálů, zacházení s nástroji a náčiním (vytrhávání, vystřihování, nalepování, krájení...)

Pohybové činnosti – cvičení na náradí, s náčiním, podle hudby, pohybové hry s pravidly, pohyb v přírodě, plavání, sezónní činnosti

Jazykové chvíle – procvičování výslovnosti, řečového projevu (říkadla, hádanky, přísloví)

Praktické činnosti – péče o květiny ve třídě, koutek živé a neživé přírody, úprava hracích koutků, příprava stolků ke svačině, obědu, péče o svůj zevnějšek, sebeobsluha

Grafomotorika – uvolňování zápěstí, posilování drobných svalů ruky, správný úchop tužky, pastelky nebo fixu

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou let

Děti jsou postupně podle individuálních možností zapojovány do vzdělávacích činností, které mají krátký časový interval, jsou proloženy říkadly, pohybem a písněmi. Při práci s dětmi využíváme loutky a vhodné motivace - například zvířátky, hračkou Hra je pro dítě základním prostředkem správného tělesného i duševního rozvoje

Hra s materiálem

- navozovat experimentování s různými předměty a materiály, podněcovat dětskou fantazii
- skládat - překládat papír, trhat ho na kousky
- nalepování
- navlékání
- vykrajování tvořítkem
- podporovat společnou hru dětí – hra s přírodninami, s pískem

Konstruktivní hra

- vytvářet předpoklady pro tvořivou konstruktivní hru, rozvíjet dětskou představivost
- stavět se stavebnicemi i nestavebnicovými prvky

- stavět stavby do výšky i do délky , překlenovat prostor (mosty, tunely, brány) a používat doplňkové hračky

Napodobivá hra

- napodobovat různé činnosti
- napodobovat zvířata (hlasy, pohyby, projevy)
- napodobovat mimiku (smích, smutek, údiv, radost,...)

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, svévolně neznečišťovat stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlit se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklizení oblečení na vyhrazené místo

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky), natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se s hrami a s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka a stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupávání, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písni malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů

- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k mluvenému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovaly více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázkou
- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se, aby reprodukovalo krátkou pohádku
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě

- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku používanou v šatně a umývárně

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit
- podporovat sympatie a kamarádké vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně)
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků.
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňovat kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel
- orientovat se v prostoru MŠ a na zahradě, zná stálé místo hraček a vybavení v MŠ
- pojmenovávat běžné dopravní prostředky
- mít povědomí o běžných přírodních jevech (sníh, led, ...)
- mít povědomí o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období
- rozlišovat stromy, keře, květiny (ne však druhově)
- poznávat a označit běžné druhy ovoce a zeleniny
- poznávat zvířata
- rozlišovat základní barvy, tvary, velikosti
- začínat chápat označení pro vztahy v prostoru
- začínat chápat označení pro časové vztahy

Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Speciální vzdělávací potřeby vyplývají ze základní diagnózy. Při vzdělávání podle ŠVP mateřské školy se zohledňuje aktuální úroveň dítěte a jeho speciální vzdělávací potřeby. Důraz je kladen na individuální přístup, na potřebu motivace a ocenění, poskytování průběžné zpětné vazby. Reaguje se na aktuální stav dítěte a tím se předchází přetěžování, únavě a ztrátě pozornosti. Na základě doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka mateřská škola vypracuje IVP, který konzultuje se speciálním pedagogem z poradenského zařízení se kterým spolupracuje i v průběhu roku. Učitelé si s rodiči pravidelně vyměňují informace ohledně dítěte, konzultují případné problémy, domlouvají se na jednotném působení v určitých situacích, které vyplynuly z chování dítěte.

Uplatňované způsoby práce:

- vizualizace- obrazové ztvárnění
- struktura prostoru – za pomoci vizualizace
- struktura času – denní režim znázorněný obrázky
- nácvik pracovních dovedností – používání procesuálních schémat
- nácvik sociálních dovedností – rozklad jednoduchých vzorců chování, neměnná pravidla, apod.
- nácvik komunikace – zrakový kontakt a ukazování
- nácvik hry – postupy dle procesuálních schémat (návody), např. stavebnice, společenské hry
- strukturované učení – krabicové úkoly
- odměnový systém – slouží i jako motivace pracovních dovedností
- procesuální schémata – k nácviku a přehlednosti, srozumitelnosti jednotlivých činností

V rámci pobytu v mateřské škole se zaměřujeme na:

- nacvičování komunikačních dovedností a sociálního chování
- rozvoj funkční komunikace a slovní zásoby
- rozvíjení hrubé i jemné motoriky
- rozvíjení smyslového vnímání

7. Evaluační systém

Prostředky evaluace:

- Sledování a vyhodnocování funkčnosti ŠVP vzhledem k zaměstnancům a dětem
- Průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jejich funkčnosti, porovnávání s požadavky ŠVP
- Průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP
- Průběžné sledování a hodnocení respektování podmínek materiálních, hygienických, personálních, organizace a provozu školy, podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí – zápisy do knihy oprav, do hospitačních zápisů, do zprávy BOZP
- Hodnocení kvality práce provozních pracovníků
- Hodnocení kvality práce pedagogických pracovníků školy – kontrolní a hospitační činnost
- Hodnocení kvality zájmových kroužků
- Průběžná analýza vzdělávací práce
- Sledování a hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi
- Kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy,

- plnění pracovní náplně
- Kontroly vedení třídní dokumentace
- Hodnocení vlastní práce
- Hodnocení přístupu pedagogických pracovníků k práci s dětmi, komunikace s rodiči, vytváření dostatečně podnětného prostředí, odstraňování nežádoucí soutěživosti mezi dětmi, příkladů chování a jednání v kolektivu
- Hodnocení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, předávání nových informací a poznatků ostatním pedagogickým pracovnícům
- Prezentace školy na veřejnosti, spolupráce s rodiči

Metody evaluace:

- Hospitační činnost, pohospitační pohovor
- Konzultace, rozhovory
- Analýza třídní a školní dokumentace
- Analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- Porovnávání výsledků s plánovanými cíli
- Pozorování, diskuse, kontrola
- Rozbor ohlasů veřejnosti